

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo finansija i trezora

KVARTALNI IZVJEŠTAJ O VANJSKOM DUGU BOSNE I HERCEGOVINE

Treći kvartal 2023. godine

Sarajevo, oktobar 2023. godine

Sadržaj

Skraćenice	3
Uvod	4
Stanje vanjskog duga BiH	5
Kretanje vanjskog duga BiH i odnosa vanjskog duga BiH i BDP-a	6
Stanje vanjskog duga BiH po kreditorima	7
Stanje vanjskog duga BiH prema periodu nastanka obaveze	8
Vanjska zaduženost (novi dug) po namjeni korištenja kredita.....	9
Valutna struktura vanjskog duga BiH	10
Struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH	10
Valutna i struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH – K3 2023. godine.....	11
Struktura servisiranih obaveza vanjskog duga BiH prema alokaciji obaveza	12
Servisirane obaveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obaveza	13
Servisirane obaveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obaveza za K3 2023. godine	14
Stanje duga po vanjskim državnim garancijama	15
Pokazatelji rizika vanjskog duga BiH	15

Skraćenice

ATM - Prosječno vrijeme dospijea	K1 – Prvi kvartal 2023. godine (obuhvata period od 01.01.-31.03.2023. godine)
ATR - Prosječno vrijeme refiksiranja duga	K2 – Drugi kvartal 2023. godine (obuhvata period od 01.04.-30.06.2023. godine)
BAWAG - Banka za rad i gospodarstvo i Austrijska poštanska štedionica	K3- Treći kvartal 2023.godine (obuhvata period od 01.07.-30.09.2023. godine)
BDP – Bruto društveni proizvod	MMF - Međunarodni monetarni fond
CEB - Razvojna banka Vijeća Evrope	OFID - Opec fond za međunarodni razvoj
CPU - Ugovorena obračunska valuta Svjetske banke za obaveze po Konsolidovanom zajmu WBIBRD-a	RBA - Raiffeisen banka A.G.
EBA - ERSTE Banka	SDR - Specijalna prava vučenja (Special Drawing Rights), obračunska jedinica koju koristi MMF, Svjetska banka i nekoliko drugih međunarodnih institucija. Sastoji se od „korpe valuta“ koju sačinjavaju USD (43,38%), EUR (29,31%), CNY (12,28%), JPY (7,59%) i GBP (7,44%)
EBRD - Evropska banka za obnovu i razvoj	SFD - Saudijski razvojni fond
EIB - Evropska investiciona banka	UCBA - UniCredit Bank Austria
EK – Evropska komisija	WBIBRD - Svjetska banka - Međunarodna banka za obnovu i razvoj
EXIM BANK Hungary – Izvozno – uvozna banka Mađarske	WBIDA - Svjetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj
Euroobveznice RS – Obveznice Republike Srpske emitovane na međunarodnom tržištu	
IFAD - Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede	
KEXIM - Izvozno - uvozna banka Koreje	
KfW - Njemačka razvojna banka	
KWT - Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj	

Uvod

Na osnovu raspoloživih podataka¹, Ministarstvo finansija i trezora BiH je sačinilo Kvartalni izvještaj o vanjskom dugu BiH za treći kvartal 2023. godine, koji prikazuje stanje i strukturu vanjskog duga BiH na kraju ovog kvartala. Kvartalni izvještaj obuhvata sljedeće segmente: stanje vanjskog duga BiH kroz period i stanje vanjskog duga BiH po kreditorima, valutnu i kamatnu strukturu vanjskog duga BiH, strukturu servisa vanjskog duga BiH, stanje duga po vanjskim državnim garancijama i indikatore rizika vanjskog duga BiH.

Termini korišteni u Kvartalnom izvještaju o vanjskom dugu BiH, a na osnovu definicija utvrđenih u Zakonu o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, član 3. – definicije („Službeni glasnik BiH“, br. 52/05, 103/09 i 90/16), imaju sljedeća značenja:

Državni dug: dug izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimac Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine u ime Bosne i Hercegovine.

Vanjski državni dug: državni dug nastao u skladu s međunarodnim sporazumom. Dug nastao u periodu od 2. aprila 1992. do 14. decembra 1995. godine ne smatra se vanjskim dugom države.

Vanjska državna garancija: garancija države da će zajam koji je predmet međunarodnog sporazuma otplatiti u cijelosti ili djelimično ukoliko to ne uradi zajmoprimac.

Dug entiteta: dug izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimac, direktno ili indirektno, ministarstvo finansija entiteta u ime entiteta.

Vanjski dug entiteta: dug entiteta koji je predmet međunarodnog sporazuma zaključenog u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o zaduživanju dugu i garancijama BiH.

Takođe, za potrebe izrade Izvještaja, a u cilju jednoobraznosti i jednostavnosti prezentiranja podataka ostali korišteni termini su:

Vanjski dug BiH: dug koji uključuje vanjski državni dug, vanjski dug entiteta, vanjski dug jedinica lokalne samouprave i vanjski dug javnih preduzeća.

Vanjski dug jedinica lokalne samouprave: vanjski dug jedinica lokalne samouprave, čije se ugovaranje i servisiranje vrši direktno između jedinica lokalne samouprave i ino-kreditora.

Vanjski dug javnih preduzeća: vanjski dug javnih preduzeća evidentiranih u Registru pravnih lica koje osnivaju Institucije BiH, a koji se vodi u Ministarstvu pravde BiH. Ugovaranje i servisiranje ovih kredita vrši se direktno između preduzeća i ino-kreditora.

Stari dug: vanjski državni dug nastao prije 02.04.1992. godine, odnosno dug koji je Bosna i Hercegovina preuzela kao nasljeđene međunarodne obaveze, nastale do 02.04.1992. godine, a koje su nakon pregovora sa ino-povjeriocima rekonstruisane i reprogramirane.

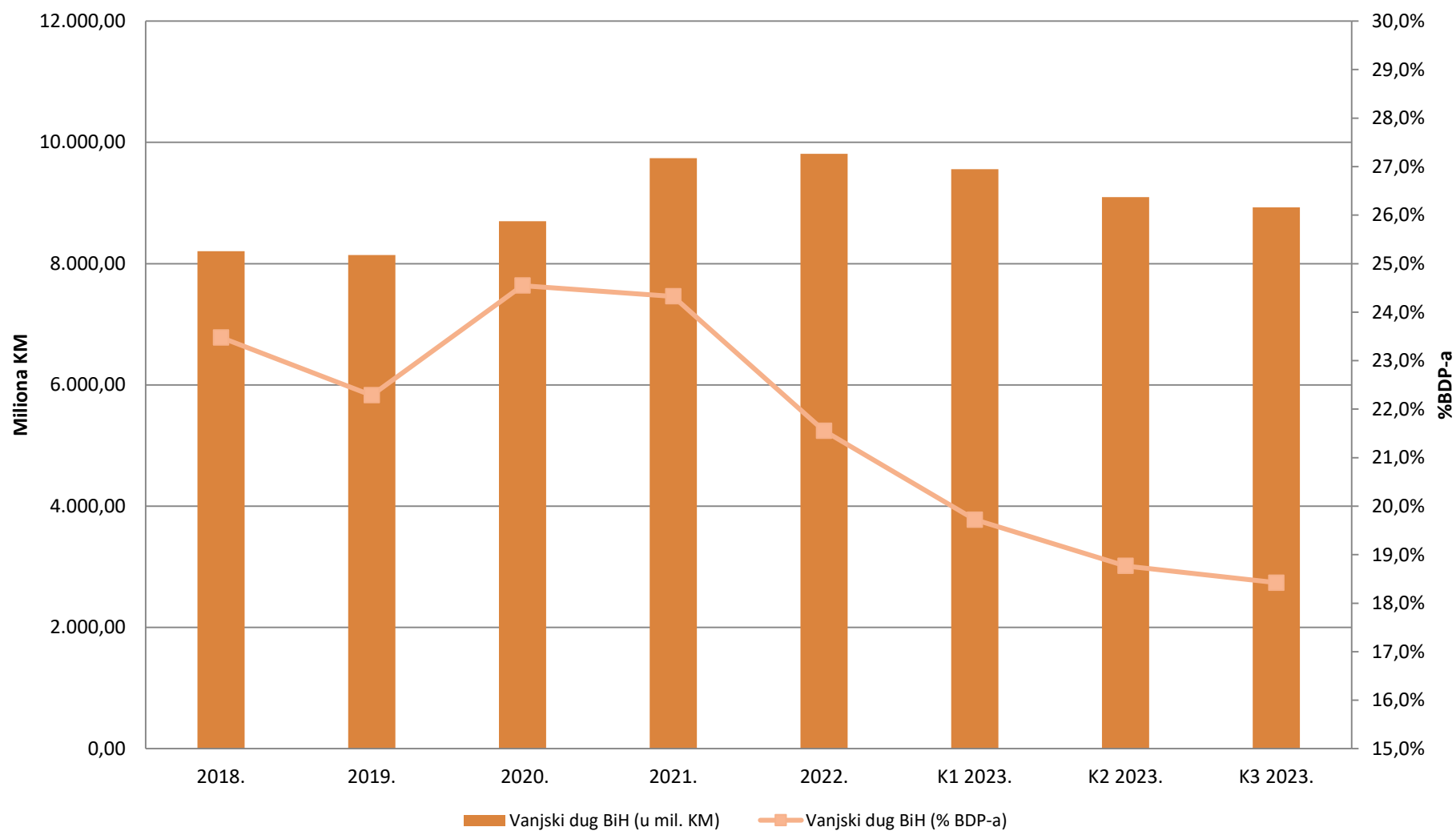
Novi dug: vanjski dug BiH nastao poslije 14.12.1995. godine.

¹ Podaci o stanju vanjskog duga BiH za II i III kvartal 2023. godine su preliminarni.

Stanje vanjskog duga BiH (u mil. KM)

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Vanjski državni dug								
Republika Srpska	2.975,52	3.025,39	3.141,78	3.197,85	3.042,63	2.952,06	2.882,61	2.828,02
Federacija BiH	4.636,58	4.533,95	4.980,37	5.391,27	5.408,70	5.267,53	5.207,80	5.105,64
Distrikt Brčko	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Institucije BiH	73,95	69,05	66,44	63,49	60,17	48,15	46,88	45,20
Ukupno	7.735,69	7.682,00	8.239,87	8.700,75	8.559,68	8.313,22	8.182,91	8.024,59
Vanjski dug entiteta								
Republika Srpska	373,89	368,22	363,99	946,83	1.158,07	1.157,37	827,19	827,19
Federacija BiH	79,00	76,22	72,65	66,03	58,75	52,20	52,14	50,47
Ukupno	452,89	444,44	436,64	1.012,86	1.216,82	1.209,57	879,33	877,66
Vanjski dug jedinica lokalne samouprave								
Republika Srpska	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Ukupno	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Vanjski dug javnih preduzeća								
Institucije BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Ukupno	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Vanjski dug BiH								
Republika Srpska	3.365,74	3.409,94	3.527,52	4.168,52	4.226,04	4.135,89	3.734,61	3.680,72
Federacija BiH	4.715,58	4.610,17	5.053,02	5.457,30	5.467,45	5.319,73	5.259,94	5.156,11
Distrikt Brčko	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Institucije BiH	73,95	69,05	66,44	63,49	68,93	56,24	54,97	45,20
Ukupno	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

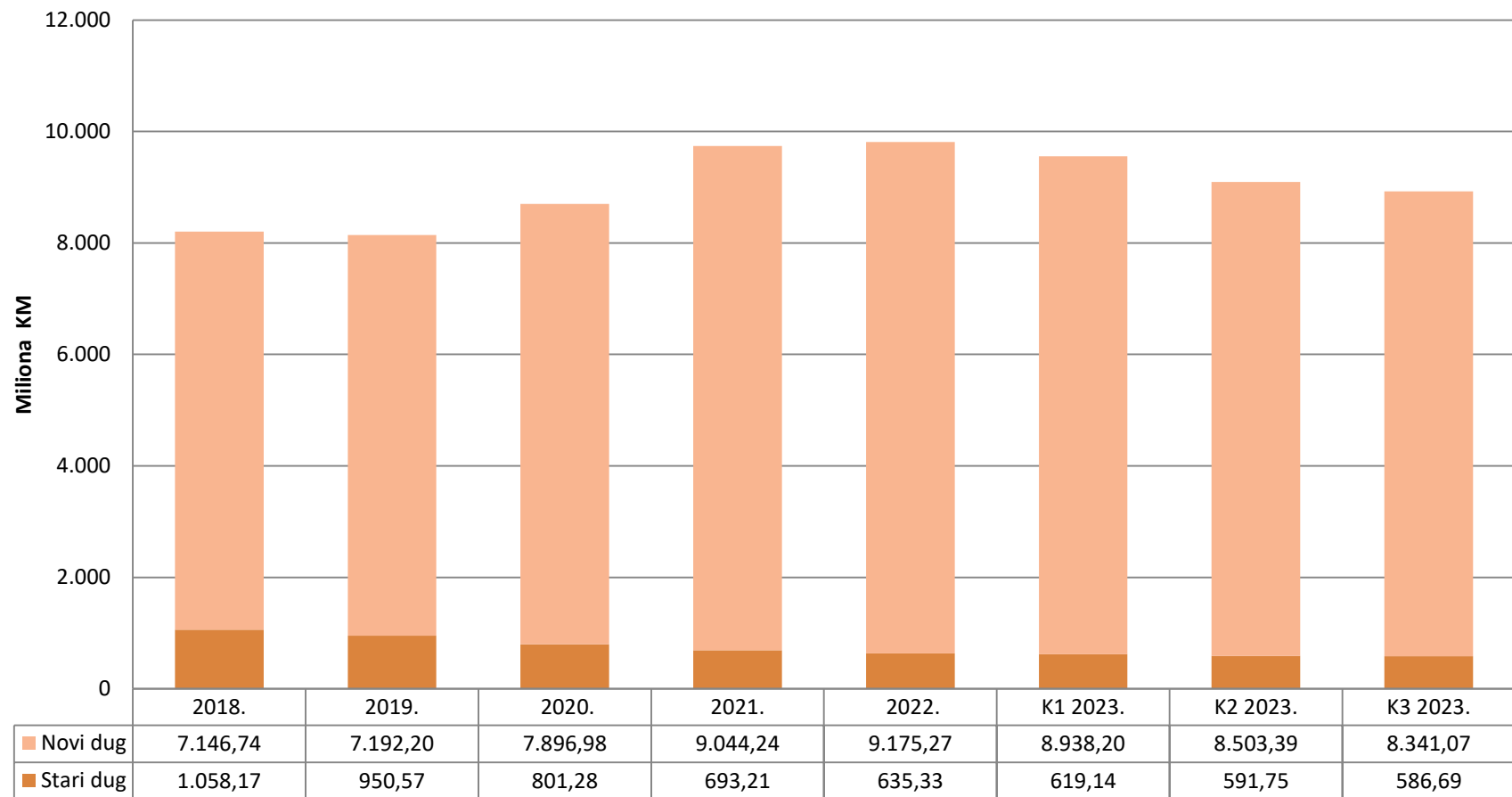
Kretanje vanjskog duga BiH i odnosa vanjskog duga BiH i BDP-a

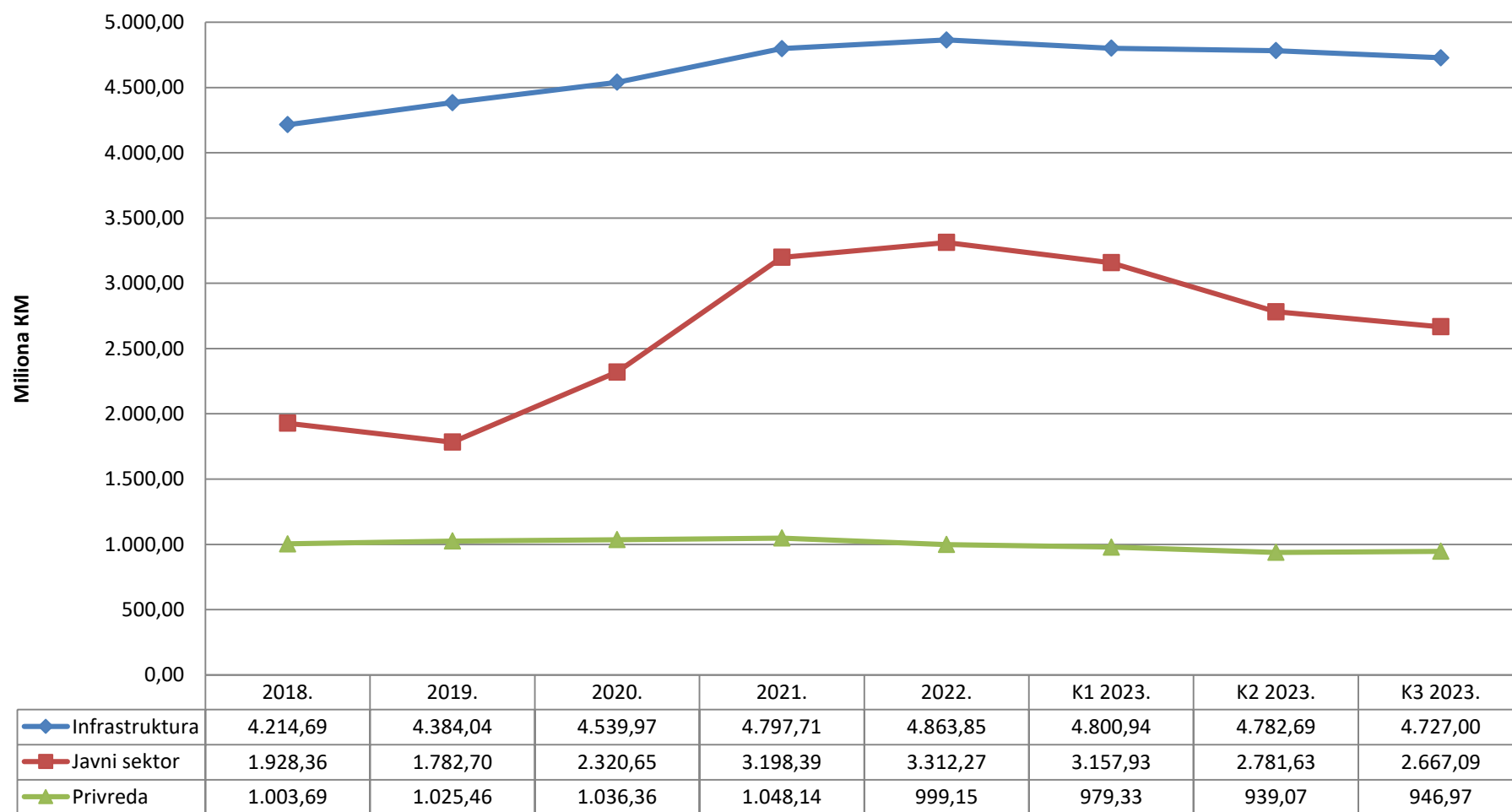
Stanje vanjskog duga BiH po kreditorima (u mil. KM)

Kreditor	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
BAWAG	4,80	2,61	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlada Belgije	3,68	3,26	2,85	2,43	2,01	2,01	2,01	2,01
CEB	116,15	126,98	144,73	171,58	172,55	171,05	167,11	170,92
EBA	14,89	14,40	12,65	10,89	9,13	8,50	8,25	7,61
EBRD	549,93	528,41	620,62	731,18	817,23	834,67	834,40	825,60
EIB	1.882,51	2.001,81	2.019,54	2.101,67	2.152,73	2.129,70	2.182,81	2.153,75
EK	211,23	183,85	160,38	381,39	361,83	264,04	264,04	244,48
EXIM BANK Hungary	0,00	0,00	0,00	0,00	215,14	215,14	215,14	215,14
Vlada Španije	120,38	103,12	85,85	68,58	51,31	51,06	42,68	42,44
IFAD	82,93	87,49	90,05	93,32	94,00	91,28	88,90	90,95
Vlada Japana	162,93	200,18	212,72	200,33	175,49	170,92	151,84	151,49
KEXIM	150,96	134,56	127,59	120,62	105,30	105,30	101,27	101,27
KfW	143,82	154,22	196,31	209,04	171,04	165,04	152,81	146,81
KWT	70,43	73,71	62,99	62,16	84,85	85,27	88,07	91,87
Londonski klub kreditora	109,13	72,75	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MMF	414,14	306,56	907,70	923,24	895,90	861,27	847,55	757,61
OFID	146,62	164,55	202,07	246,75	238,87	228,81	224,62	220,67
Pariški klub kreditora	638,61	601,11	545,24	502,12	478,87	476,70	460,55	463,60
Vlada Poljske	26,49	24,32	22,14	19,97	17,80	17,80	16,71	16,71
Republika Portugal	66,04	65,35	64,65	59,14	53,64	48,13	48,13	48,13
RBA	48,74	41,15	33,11	25,07	18,68	16,52	15,70	13,93
SFD	95,96	100,75	99,82	110,62	132,09	128,02	126,47	122,74
Republika Srbija	15,35	12,55	11,19	10,15	9,11	9,11	8,59	8,59
UCBA	51,07	43,55	36,64	31,01	24,18	22,72	20,92	19,46
WBIBRD	956,31	1.003,33	1.077,95	1.196,58	1.224,27	1.204,76	1.195,15	1.193,12
WBIDA	1.793,23	1.763,62	1.596,10	1.544,28	1.389,25	1.334,19	1.244,67	1.232,11
Euroobveznice RS	328,58	328,58	328,58	915,33	915,33	915,33	586,75	586,75
Ukupno vanjski dug BiH	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

Stanje vanjskog duga BiH prema periodu nastanka obaveze (u mil. KM)

Vanjska zaduženost (novi dug) po namjeni korištenja kredita

Valutna struktura vanjskog duga BiH (u mil. KM)

Valuta	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
EUR	4.807,12	4.902,60	5.103,48	6.222,99	6.517,69	6.387,17	6.071,93	6.013,35
USD	588,85	551,86	492,31	478,18	457,06	430,00	420,33	413,44
SDR	2.140,68	2.008,59	2.456,03	2.418,02	2.232,65	2.146,79	2.042,81	1.940,00
CPU	142,48	126,23	102,13	84,93	66,16	65,01	54,14	54,86
Ostale valute ²	525,78	553,49	544,31	533,33	537,04	528,37	505,93	506,11
UKUPNO	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

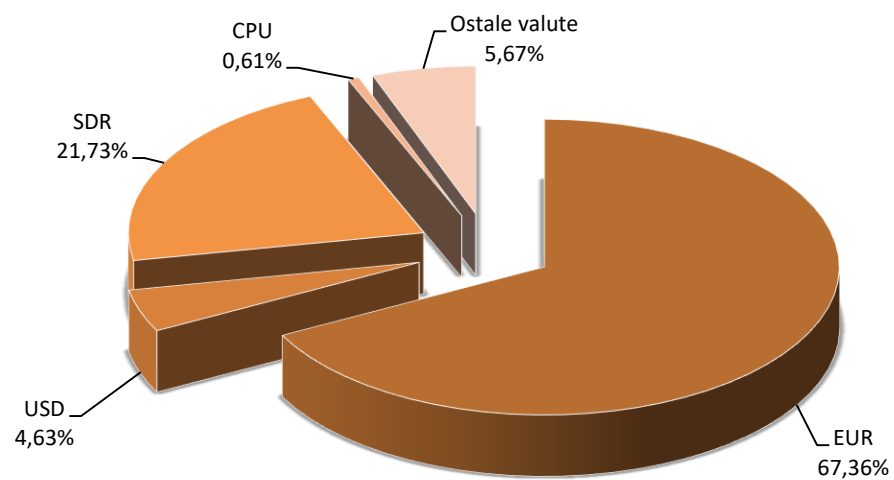
Struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH (u mil. KM)

Kamatna stopa	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Fiksna kamatna stopa	4.894,41	5.546,65	5.424,11	6.321,62	6.362,06	6.164,87	5.725,94	5.666,83
Varijabilna kamatna stopa	3.310,50	2.596,12	3.274,15	3.415,83	3.448,54	3.392,47	3.369,20	3.260,93
UKUPNO	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

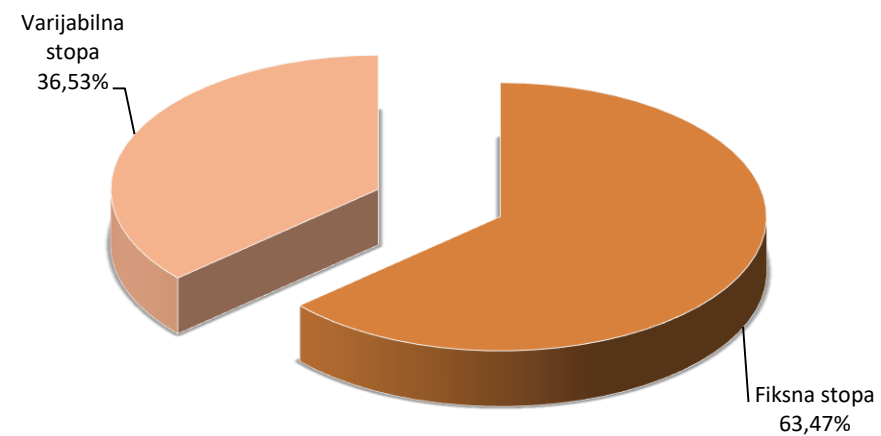
² Ostale valute: JPY, KRW, CHF, KWD, SAR, CAD, SEK, DKK, GBP.

Valutna i struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH – K3 2023. godine

Valutna struktura vanjskog duga -
30.09.2023. godine

Struktura kamatnih stopa vanjskog duga - 30.09.2023. godine

Struktura servisiranih obaveza vanjskog duga BiH prema alokaciji obaveza (u mil. KM)

Servis duga	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Vanjski državni dug								
Republika Srpska	330,48	271,05	239,51	241,83	254,23	99,72	81,45	110,31
Federacija BiH	612,34	506,40	487,27	516,34	534,60	220,37	155,17	234,78
Distrikt Brčko	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Institucije BiH	5,42	7,74	8,52	7,50	5,82	12,16	1,41	2,80
Ukupno	955,35	793,69	744,53	772,79	802,35	336,12	238,54	352,73
Vanjski dug entiteta								
Republika Srpska	14,09	21,80	20,33	19,92	47,73	0,72	365,98	0,00
Federacija BiH	6,28	5,37	4,81	9,41	9,80	8,20	0,00	0,45
Ukupno	20,37	27,17	25,14	29,33	57,53	8,92	365,98	0,45
Vanjski dug jedinica lokalne samouprave								
Republika Srpska	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Ukupno	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Vanjski dug javnih preduzeća								
Institucije BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Ukupno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Vanjski dug BiH								
Republika Srpska	345,28	293,53	261,49	264,94	305,68	100,44	449,86	110,31
Federacija BiH	618,62	511,77	492,08	525,75	544,40	228,57	155,17	235,23
Distrikt Brčko	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Institucije BiH	5,42	7,74	8,52	7,50	6,79	13,00	1,51	11,14
Ukupno	976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

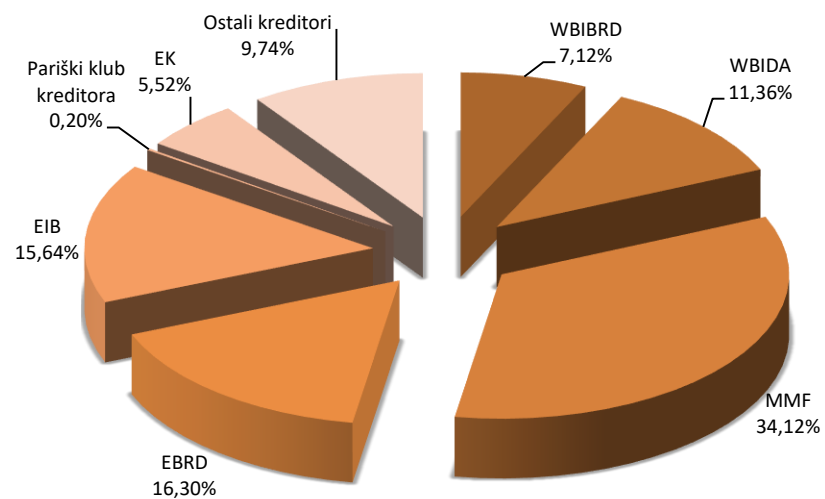
Servisirane obaveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obaveza (u mil. KM)

Kreditor	Servis duga	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
WBIBRD	Glavnica	41,39	47,00	51,87	51,87	59,27	18,16	14,08	17,96
	Kamata, servisni i ostali troškovi	11,39	17,73	19,05	16,50	18,38	6,32	8,54	7,79
	Ukupno	52,78	64,73	70,92	68,37	77,65	24,48	22,62	25,75
WBIDA	Glavnica	92,93	105,88	120,65	127,66	185,09	40,51	71,08	37,86
	Kamata, servisni i ostali troškovi	37,65	38,40	41,80	15,44	15,63	3,70	3,07	3,19
	Ukupno	130,58	144,28	162,45	143,10	200,72	44,21	74,15	41,05
MMF	Glavnica	337,09	114,22	0,00	24,80	39,91	25,79	0,00	103,33
	Kamata, servisni i ostali troškovi	16,02	12,91	12,03	10,62	24,44	15,91	17,79	20,03
	Ukupno	353,11	127,13	12,03	35,42	64,35	41,70	17,79	123,36
EBRD	Glavnica	110,06	110,76	114,14	125,89	114,47	36,89	28,75	45,46
	Kamata, servisni i ostali troškovi	8,18	8,55	6,82	15,76	13,02	7,57	5,41	13,48
	Ukupno	118,24	119,31	120,96	141,65	127,49	44,46	34,16	58,94
EIB	Glavnica	76,34	78,47	96,77	97,61	101,55	37,30	18,96	39,04
	Kamata, servisni i ostali troškovi	21,74	21,87	21,96	20,45	22,60	11,24	9,85	17,49
	Ukupno	98,08	100,34	118,73	118,06	124,15	48,54	28,81	56,53
Pariški klub kreditora	Glavnica	36,89	41,95	46,71	52,23	30,69	0,00	16,56	0,00
	Kamata, servisni i ostali troškovi	9,36	8,25	6,72	5,07	3,84	0,62	1,26	0,72
	Ukupno	46,25	50,20	53,43	57,30	34,53	0,62	17,82	0,72
Londonski klub kreditora	Glavnica	36,38	36,38	36,38	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kamata, servisni i ostali troškovi	0,70	0,52	0,31	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno	37,08	36,90	36,69	36,47	0,00	0,00	0,00	0,00
EK	Glavnica	7,83	27,38	23,47	23,47	19,56	97,79	0,00	19,56
	Kamata, servisni i ostali troškovi	3,90	3,90	3,52	3,12	3,34	1,96	0,61	0,39
	Ukupno	11,73	31,28	26,99	26,59	22,90	99,75	0,61	19,95
Ostali kreditori ³	Glavnica	100,61	110,47	132,38	140,48	144,57	32,79	371,64	27,68
	Kamata, servisni i ostali troškovi	27,94	36,84	36,70	37,80	68,12	9,07	39,44	7,53
	Ukupno	128,55	147,31	169,08	178,28	212,69	41,86	411,08	35,21
Ukupno		976,40	821,48	771,28	805,24	864,49	345,62	607,04	361,51
Provizije i bankarski troškovi		0,03	0,06	0,04	0,07	0,08	0,26	0,01	0,01
Sveukupno		976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

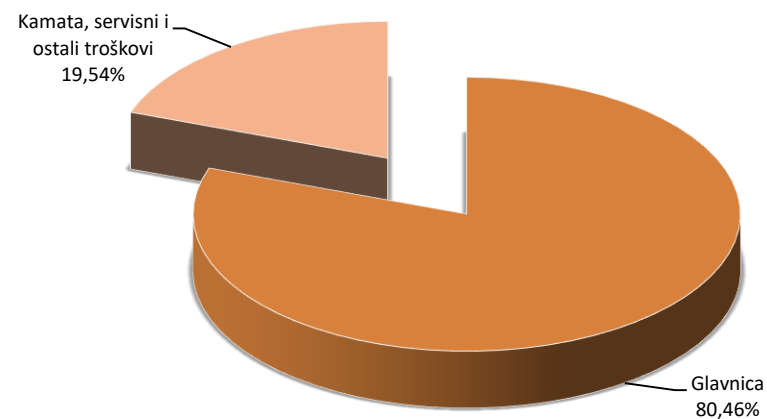
³ Ostali kreditori: BAWAG, EBA, KEXIM, KWT, IFAD, KfW, OFID, RBA, CEB, SFD, UCBA, Vlada Belgije, Vlada Japana, Vlada Španije, Vlada Poljske, Vlada Portugala, Republika Srbija, Euroobveznice RS, EXIM BANK Hungary.

Servisirane obaveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obaveza za K3 2023. godine

Struktura servisiranih obaveza po kreditorima - K3 2023. godine

Struktura servisirane glavnice i kamate - K3 2023. godine

Stanje duga po vanjskim državnim garancijama (u mil. KM)

Kreditor	Zajmoprimac	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
EBRD	A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina	5,77	4,95	4,12	3,30	2,47	2,06	2,06	1,65
EBRD	JP "Autoputevi Republike Srpske" Banja Luka (Koridor Vc u RS-u I dio)	0,00	40,92	106,47	126,08	116,35	110,53	110,53	104,71
EBRD	JP "Autoputevi Republike Srpske" Banja Luka (Autoput Banja Luka- Doboj I dio)	281,51	248,87	216,23	183,59	150,96	150,96	134,64	134,64
EBRD	„Toplana“ A.D. Prijedor	12,55	11,41	10,27	9,13	7,99	7,99	7,42	7,42
Ukupno		299,83	306,15	337,09	322,10	277,77	271,54	254,65	248,42

Pokazatelji rizika vanjskog duga BiH

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
BDP ⁴ (u mil. KM)	34.946,6	36.538,0	35.584,4	40.030,6	45.518,0	48.462,0	48.462,0	48.462,0
Vanjski dug/BDP (%)	23,5%	22,3%	24,4%	24,3%	21,6%	19,7%	18,8%	18,4%
ATM za vanjski dug (godine)	7,3	7,2	6,7	6,6	6,3	6,3	6,7	6,7
ATR za vanjski dug (godine)	4,4	5,1	4,5	4,6	4,4	4,2	4,5	4,5
Vanjski dug po varijabilnoj kamatnoj stopi (%)	40,3%	31,9%	37,6%	35,1%	35,2%	35,5%	37,0%	36,5%
Vanjski dug u neEUR stranim valutama (%)	41,4%	39,8%	41,3%	36,1%	33,6%	33,2%	33,2%	32,6%

⁴ Izvor: Za 2018. godinu Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod – rashodni pristup, objavljeno 09.02.2023. godine, za period 2019-2022. godina Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod - rashodni pristup, objavljeno 29.09.2023. godine; za 2023. godinu Direkcija za ekonomsko planiranje, Dokument okvirnog budžeta, Makroekonomske projekcije 2024.-2026. godine (Makroekonomski pokazatelji za period 2021-2026), septembar 2023. godine.